

**ZASADY SPRAWOWANIA OPIEKI NAD PACJENTEM
W SZPITALU im. RUDOLFA WEIGLA W BLACHOWNI
PRZEZ RODZINĘ I BLISKICH**

Szanowny Pacjencie, Rodzino i Bliskie Osoby Pacjenta

Pacjent w naszym Szpitalu ma prawo do kontaktu osobistego, telefonicznego z osobami z zewnątrz, jak również ma prawo do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej świadczonej przez osoby bliskie pacjentowi. Udział rodziny lub opiekunów w opiece nad pacjentem zwiększa poczucie bezpieczeństwa pacjenta, ułatwia adaptację w środowisku szpitala, a także zachowuje rodzinne więzi emocjonalne. Ma to szczególne znaczenie dla pacjentów w okresie pooperacyjnym i w stanach ciężkich, przewlekle chorych, w tym zwłaszcza dla dzieci. Dlatego zachęcamy do współpracy z personelem medycznym w sprawowaniu opieki nad swoim bliskim chorym w miarę swoich możliwości i potrzeb pacjentów.

Dla zachowania bezpieczeństwa pacjentów prosimy o zapoznanie się z zakresem opieki jaką może świadczyć rodzina/bliscy chorego.

1. Pacjent ma prawo do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej sprawowanej przez osobę bliską lub inną przez niego wskazaną w oddziałach:

- * Anestezjologii i Intensywnej Terapii
- * Pediatriczny
- * Położniczo – Ginekologiczny z pododdziałem Neonatologii
- * Chirurgii Ogólnej
- * Chorób Wewnętrznych z pododdziałem Intensywnej Opieki Kardiologicznej
- * Chirurgii Urazowo – Ortopedycznej
- * Chirurgii Krótkoterminowej w trybie jednego dnia.

2. Opieka na rzecz chorego jest świadczona dobrowolnie, tylko na życzenie i prośbę osoby bliskiej / rodziny i nie ma charakteru przymusu.

3. Osoba bliska / rodzina może sprawować opiekę nad swoim bliskim chorym po poinformowaniu lekarza/ pielęgniarki/ położnej co do zakresu, czasu i miejsca wykonywania czynności tej opieki, po uzyskaniu akceptacji na wykonanie tych czynności

4. Czynności związane z opieką świadczoną przez osoby bliskie nie mogą zakłócać rytmu pracy personelu medycznego oraz mogą być ograniczone ze względów sanitarno – epidemiologicznych, porządkowych lub ze względu na warunki innych chorych w oddziale.

5. Przez dodatkową opiekę pielęgnacyjną rozumie się opiekę, która nie polega na udzielaniu świadczeń zdrowotnych, w tym także opiekę sprawowaną nad dzieckiem lub pacjentką w okresie ciąży, porodu i połogu.

6. Zakres opieki świadczonej przez bliskiego / rodzinę akceptowany i mile widziany zarówno przez pacjenta jak i personel. To szeroko rozumiane wsparcie i towarzyszenie, osoby bliskiej podczas wykonywania choremu świadczeń zdrowotnych tj. spacery, rozmowy, zapewnienie troski, bliskości i poczucia bezpieczeństwa dzieciom oraz czynności higieniczne:

- zaspokajanie potrzeb emocjonalnych i duchowych: czytanie na głos książek/ gazet, dotrzymywanie towarzystwa, rozmowa, dbanie o bezpieczeństwo podopiecznego,
- zapewnienie troski, bliskości i poczucia bezpieczeństwa dzieciom,
- pomoc w utrzymaniu higieny osobistej: wymiana pieluch, wkładek, pielucho-majtek, pomoc w utrzymaniu higieny okolic intymnych, toaleta jamy ustnej, higiena protez zębowych, mycie, kąpiel, korzystanie z prysznicy, golenie, mycie głowy, czesanie włosów, obcinanie paznokci, nawilżanie i natłuszczanie skóry,
- zmiana bielizny pościelowej i osobistej ,słanie łóżka,
- pomoc w przyjmowaniu posiłków i napojów (z wyjątkiem pacjentów nieprzytomnych i mających problemy z połykaniem),
- pomoc w chodzeniu, staniu, wchodzeniu po schodach, wstawaniu z łóżka, siadaniu, pochylaniu się, zmianie pozycji ciała(odwracanie na boki, oklepywanie), wożenie na wózku inwalidzkim,
- uczestniczenie w procesie rehabilitacji w porozumieniu z rehabilitantem.

WAŻNE:

Inne czynności pielęgnacyjne i opiekuńcze niewymienione w powyższym wykazie wymagają zgłoszenia personelowi medycznemu i uzyskania zgody na ich wykonanie.

Przynoszenie i podawanie pacjentowi do spożycia produktów spożywczych wymaga każdorazowo konsultacji z lekarzem sprawującym opiekę nad pacjentem lub skierowania zapytania w tej sprawie do lekarza za pośrednictwem pielęgniarki.

7. Ze względu na specyfikę i charakter niektórych oddziałów i przebywających tam pacjentów zakres czynności opieki sprawowanej przez osobę bliską / rodzinę jest ograniczony na oddziałach:

* Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii – wszystkie czynności opieki wykonują pielęgniarki.

Ordynator każdorazowo udziela zgody na przebywanie najbliższych w oddziale.

Członek rodziny ma prawo do:

- kontaktu przez dotyk np. głaskanie, trzymanie za rękę,
- kontaktu werbalnego - mówienie do pacjenta, nawet nieprzytomnego np. opowiadanie o sprawach, które były mu bliskie przed hospitalizacją.

* Oddziały zabiegowe : Oddział Chirurgii Ogólnej, Oddział Położniczo – Ginekologiczny z pododdziałem neonatologii i Oddział Chirurgii Urazowo - Ortopedycznej :

- przed zabiegiem operacyjnym i po zabiegu zakres opieki przez rodzinę/ bliskich tak jak we wszystkich oddziałach, w pierwszej dobie po zabiegu operacyjnym wszystkie czynności opieki wykonują pielęgniarki/położne.

Dodatkowo w Oddziale Położniczym należy uwzględnić towarzyszenie przy porodzie osoby bliskiej, przy czym opiekę nad pacjentką w warunkach ciąży, porodu, położu sprawuje tylko personel medyczny.

Ponadto wszystkie czynności opieki wykonują rodzice noworodka lub pielęgniarki (karmienie piersią, w uzasadnionych przypadkach sztuczne karmienie, przewijanie noworodka, nadzór nad ewentualną fototerapią sprawowaną w łóżeczku noworodka)

* Oddział Pediatriczny - personel medyczny oddziału musi być każdorazowo informowany o włączaniu się osób bliskich do opieki nad dzieckiem. Pielęgniarka na bieżąco obserwuje wszystkie osoby przychodzące do oddziału oraz przebieg odwiedzin ze względu na ich bezpieczeństwo. Podczas przebywania dzieci w łóżeczkach bariereki zabezpieczające przed wypadnięciem muszą być zawsze zasunięte.

- Rodziców lub inne osoby opiekujące się dziećmi zobowiązuje się do każdorazowego uzgodnienia z lekarzem lub pielęgniarką dyżurną możliwości opuszczenia oddziału przez dziecko (spacer). Każde wyjście musi być poprzedzone informacją określającą gdzie i na jaki czas opiekun wychodzi z dzieckiem.

- Po powrocie z dzieckiem do oddziału, opiekun ma obowiązek poinformować o powrocie osobę, której zgłoszono wyjście.

- Zakończenie w danym dniu sprawowania dodatkowej opieki i pozostawienie małoletniego pacjenta na sali szpitalnej, należy przed opuszczeniem oddziału zgłosić personelowi pielęgnarskiemu.

- Jeden rodzic lub opiekun dziecka małoletniego nie ponosi kosztów realizacji prawa do dodatkowej opieki pielęgnacyjnej (dotyczy w szczególności całodobowej opieki sprawowanej w Oddziale Pediatricznym).

8. W Oddziale Chorób Wewnętrznych bliskie osoby sprawują opiekę jak w pkt. 6.

9. Osoby bliskie, które angażują się w realizację czynności pielęgnacyjnych i opiekuńczych są zobowiązane do przestrzegania następujących zasad podczas pobytu w oddziale, polegających na zakazie:

- wstępu na teren Szpitala dla osób odwiedzających pozostających pod wpływem alkoholu, narkotyków lub innych podobnych środków,
- handlu obnośnego,
- prowadzenia głośnych rozmów,

- zakłócania spokoju innych pacjentów,
- siadania na łóżku chorego i łózkach innych pacjentów,
- dostarczania choremu artykułów spożywczych, które zostały zabronione przez personel medyczny.

10. W godzinach nocnych przebywanie w oddziale szpitalnym osoby bliskiej lub innej osoby wskazanej przez dorosłego pacjenta może się odbywać wyłącznie za zgodą ordynatora oddziału lub lekarza pełniącego dyżur medyczny.

Prosimy o zapoznanie się z obowiązującymi w Szpitalu zasadami sprawowania dodatkowej opieki nad pacjentem oraz stosowanie się do zawartych w nim uregulowań, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa określonymi w Ustawie o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta.